

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/325659221>

Innowacyjność, produktywność i konkurencyjność gospodarki a międzynarodowa współpraca gospodarcza

Presentation · June 2018

CITATIONS

0

READS

71

1 author:

Marian Gorynia

Poznań University of Economics and Business, Poznań, Poland

398 PUBLICATIONS 1,590 CITATIONS

SEE PROFILE

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Ewolucja nauk ekonomicznych [View project](#)

Wpływ delokalizacji modułów łańcucha wartości na konkurencyjność polskich przedsiębiorstw (PROMOTORSKI) [View project](#)

Marian Gorynia
Katedra Konkurencyjności Międzynarodowej
Wydział Gospodarki Międzynarodowej
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
m.gorynia@ue.poznan.pl <http://www.mariangorynia.pl/>

Innowacyjność, produktywność i konkurencyjność gospodarki a międzynarodowa współpraca gospodarcza

Ogólnopolska Jubileuszowa Konferencja Naukowa
Innowacyjna gospodarka – Innowacyjne organizacje – Innowacyjni Ludzie
50 lat Wydziału Ekonomii
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Katowice, 7 czerwca 2018

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Cele i elementy prezentacji

- ❑ **Głównym celem opracowania jest identyfikacja oraz dokonanie przeglądu i oceny możliwych związków pomiędzy innowacyjnością, produktywnością i konkurencyjnością gospodarki a międzynarodową współpracą gospodarczą**
- ❑ **1. Identyfikacja i zewidencjonowanie możliwych kanałów obustronnego wpływu pomiędzy badanymi zmiennymi**
- ❑ **2. Zakwalifikowanie poszczególnych kanałów wpływu do różnych występujących w literaturze koncepcji teoretycznych**
- ❑ **3. Przegląd wyników badań empirycznych dotyczących związków innowacyjności, produktywności oraz konkurencyjności i międzynarodowej współpracy gospodarczej wraz z ich odniesieniem do wątków występujących w literaturze przedmiotu**
- ❑ **4. Zarysowanie implikacji praktycznych przeprowadzonych rozważań czyli rekomendacji dla polityki gospodarczej**

Kilka definicji

Innowacyjność – oznacza zdolność do wprowadzania innowacji

Innowacje – nowe produkty, nowe procesy, nowe metody marketingu, nowe sposoby organizacji działalności gospodarczej, nowe instytucje i nowe rozwiązania społeczne

Produktywność/wydajność czynników – relacja efektów do nakładów czynników produkcji

Konkurencyjność – umiejętność działania i przetrwania w konkurencyjnym otoczeniu, czego wskaźnikami są udział w rynku i zyskowność prowadzonej działalności

Triada – innowacyjność, produktywność, konkurencyjność

Międzynarodowa współpraca gospodarcza

Zależność pomiędzy rozważaną triadą a międzynarodową współpracą gospodarczą ma charakter dwustronny

Kilka założeń

Otwarta gospodarka rynkowa – zarówno wpływająca na swoje otoczenie zagraniczne, jak i podlegająca wpływowi tegoż otoczenia

Kierunek wpływu – zdając sobie sprawę z jego dwustronności, uwaga zogniskowana jest jednak na wpływie otoczenia zagranicznego na tę gospodarkę

Wieloszczeblowa, hierarchiczna budowa systemu gospodarczego – gospodarka narodowa składa się z podsystemów niższego rzędu, jakie z jednej strony stanowią poszczególne branże albo sektory gospodarki, a z drugiej strony składnikami gospodarki narodowej są gospodarki poszczególnych regionów/województw

Poszczególne sektory/branże gospodarki składają się z elementów niższego rzędu, jakie stanowią przedsiębiorstwa. Dodatkową jednostką analizy są ponadto pojedynczy pracownicy (jako przedstawiciele szczebla mikro-mikro), którzy mogą odgrywać określoną rolę w procesach innowacyjnych i konkurencji

Branże gospodarki, w których dominującą strategią konkurencji jest strategia różnicowania, jak i te, gdzie dominuje typ konkurencji kosztowej, gdzie innowacje także mogą wywierać wpływ na konkurencyjność

Schemat analityczny

Rysunek 1.

Triada pojęć: innowacyjność, produktywność/wydajność, konkurencyjność a międzynarodowa współpraca gospodarcza.

Kanały wpływu: triada a współpraca gospodarcza z zagranicą – mapa możliwości

Fundamenty mikroekonomiczne – poziom firmy

1. Eksport/import

- pośredni
- bezpośredni

2. Kooperacja

- Kooperacja niekapitałowa
  - kontrakty licencyjne
  - umowy franczyzowe
  - kontrakty na zarządzanie (*management contracts*)
  - inwestycje „pod klucz”
  - poddostawy (*subcontracting*)
  - konsorcja
- Kooperacja kapitałowa
- Sojusze strategiczne

3. Samodzielna działalność na rynkach zagranicznych – filie własne

Problemy z danymi, statystyki słabo odzwierciedlają obserwacje

Co na to **teoria**? Mapa wyjaśnień teoretycznych (1)

Makroekonomiczne teorie handlu

- **teoria przewagi komparatywnej (Smith, Ricardo)**
- **teoria kosztów realnych (Taussig, Viner)**
- **teoria kosztów alternatywnych (Haberler)**
- **teoria względnej obfitości czynników produkcji (Heckscher, Ohlin, Samuelson)**

nie eksponowały *explicite* w swoich dociekaniach zagadnień innowacyjności, produktywności i konkurencyjności

Teoria luki technologicznej Posnera (makro) – ważny wkład: handel kanałem zmniejszania różnic w poziomie technologii pomiędzy krajami

Teoria cyklu życia produktu Vernona (makro, mezo) – ważny wkład: kierunki przepływów handlu i inwestycji w fazach cyklu życia

Co na to **teoria**? Mapa wyjaśnień teoretycznych (2)

Modele wzrostu:

- w modelach wzrostu endogenicznego uwzględnia się efekty akumulacji doświadczenia w postaci uczenia się przez działanie, co jednak zależy od tego, w eksporcie jakich dóbr dany kraj się specjalizuje (Young)
- w innych modelach wprowadza się innowacyjne dobra pośrednie oraz wzrost jakości półproduktów (Grossman, Helpman), a także opracowanie nowych typów dóbr kapitałowych wskutek prowadzenia prac badawczo-rozwojowych (Rivera-Batiz, Romer)
- modele wzrostu endogenicznego mają charakter komplementarny w stosunku do teorii handlu międzynarodowego, która zakładała egzogeniczny charakter różnic w zakresie technologii wytwarzania. Ograniczeniem tej teorii jest jednak założenie przedsiębiorstwa reprezentatywnego, równoznaczne z homogenicznością przedsiębiorstw

Co na to **teoria**? Mapa wyjaśnień teoretycznych (3)

Innowacje w tzw. nurcie monopolu (Williamson) (mikro):

- pozycja quasi-monopolistyczna przedsiębiorstwa w międzynarodowej współpracy gospodarczej prowadząca do zwiększenia zysków może być między innymi kształtowana przez innowacyjne technologie (Hymer)
- koncepcje strategicznego zachowania się (*strategic behavior*) – np. inwestycje krzyżowe

Innowacje w tzw. nurcie wydajności (Williamson) (mikro):

- teoria kosztów transakcyjnych i internalizacja – przesłanki internalizacji czyli wykonywania działań w ramach konkretnej firmy mogą pojawiać się zwłaszcza w przypadku międzynarodowego transferu wiedzy (informacji), a więc w obrocie szeroko rozumianymi wytworami intelektu, gdzie ważne znaczenie odgrywają prawa autorskie
- wiąże się to z obrotem licencjami (patenty, wzory użytkowe, prawa autorskie, marki i znaki handlowe, sekrety produkcyjne i handlowe, *know-how*) oraz międzynarodowym transferem reputacji (*goodwill*)

Co na to **teoria**? Mapa wyjaśnień teoretycznych (4)

Koncepcja *learning by exporting* – jej podbudowę teoretyczną stanowią znane koncepcje „krzywej uczenia się” oraz „uczenia się przez działanie” – uczenie wynikające z prowadzenia eksportu prowadzi do wzrostu innowacyjności, produktywności i konkurencyjności

Nowa nowa teoria handlu międzynarodowego:

- **w punkcie wyjścia przyjmuje mikroekonomiczną perspektywę badawczą, ale pozwala także na określenie makroekonomicznych konsekwencji zachowań pojedynczych heterogenicznych przedsiębiorstw angażujących się w handel. Koncepcje te wywodzą się z pierwotnej propozycji Melitza (2003), która była następnie wielokrotnie rozbudowywana**
- **z modelu Melitza i jego pochodnych wynika wniosek, że łączny efekt otwarcia gospodarki będzie tym większy, im więcej przedsiębiorstw podejmie eksport, a najmniej efektywne wycofają się z rynku. Ważną rolę odgrywa tutaj mechanizm autoselekcji, zarówno czystej (naturalnej), jak i świadomej**

Co na to **empiria**? Mapa ustaleń i wyjaśnień empirycznych (1)

Najważniejsze wnioski uzyskane w badaniach Majewskiej-Bator (2010) były następujące:

- **Istotne znaczenie inwestycji w działalność badawczo-rozwojową i rozmiarów handlu zagranicznego dla zmniejszania rozmiarów luki technologicznej.**
- **Wpływ zagranicznej działalności B+R zawartej w imporcie na zmienne pośrednio wyrażające produktywność uczenia się kraju (PKB per capita, eksport per capita) zwiększa się wraz ze wzrostem jakości kapitału ludzkiego.**
- **Integracja gospodarcza Polski w ramach UE sprzyja upodabnianiu się struktury handlu zagranicznego naszego kraju do struktury handlu zagranicznego jego głównych partnerów handlowych z tego ugrupowania.**

Co na to **empiria**? Mapa ustaleń i wyjaśnień empirycznych (2)

Z badań Jakubiak (2006) wynikają następujące najważniejsze wnioski:

- W badanym okresie miał miejsce transfer wiedzy zarówno poprzez wzrost technologicznej zawartości importu, jak i poprzez współpracę z inwestorami zagranicznymi.
- Przeprowadzone badania potencjału absorpcyjnego polskich przedsiębiorstw zdają się wskazywać, że wiedza technologiczna gromadzona przez nie służy nie tyle do dokonywania nowych odkryć, ile do utrzymywania zdolności wykorzystywania dostępnych nowości technologicznych.
- Krajowa wiedza technologiczna wywiera pozytywny wpływ na produktywność, a polskie przedsiębiorstwa dysponują zdolnościami wystarczającymi do wykorzystania zagranicznych technologii, czyli są w stanie identyfikować i wykorzystać dostępną wiedzę w celu poprawy produktywności.

Co na to **empiria**? Mapa ustaleń i wyjaśnień empirycznych (3)

Ciborowski (2016, s. 252-253) wyprowadził z przeprowadzonych analiz następujące wnioski:

- Polska w latach brzegowych badanego okresu (2004-2013) osiągnęła słabe wyniki, jeśli chodzi o międzynarodowy transfer technologii, jednak uzyskała dla całego okresu najlepsze wyniki na tle takich krajów jak Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Słowacja i Węgry. Było to związane z szerokim wykorzystaniem importowanych rozwiązań przez przedsiębiorstwa i efektywnością ich wdrażania. Polskie firmy wyróżniały się uzyskiwaniem wysokiej produktywności adaptowanych technologii i niejednokrotnie przekształcaniem ich. Niestety sukcesy w zakresie transferu technologii nie przekładały się automatycznie na pozycję innowacyjną Polski.
- W latach brzegowych badanego okresu Polska osiągnęła słabe wyniki w rankingu ze względu na poziom innowacyjności (odpowiednio 7 i 5 miejsce), jednak wypadła nieźle za cały okres – zajęła 3 miejsce za Czechami i Estonią.

Co na to **empiria**? Mapa ustaleń i wyjaśnień empirycznych (4)

Mińska-Struzik (2014, s. 86 i 111-116) skonstatowała, że uczenie się przez eksport nie jest mechanizmem automatycznym, liniowym i dającym się ująć w prosty schemat. Autorka przeprowadziła także badania empiryczne wśród przedsiębiorstw polskich. W efekcie tych badań zweryfikowano następujące hipotezy:

- **Pomiędzy polskimi przedsiębiorstwami przemysłu przetwórczego o różnym poziomie zaawansowania techniki istnieją różnice w zakresie znaczenia eksportu w procesie wprowadzania innowacji – hipoteza potwierdzona.**
- **Prowadzenie eksportu w określonych warunkach stymuluje przedsiębiorstwa wysokiej techniki do wprowadzania innowacji i zwiększania produktywności – hipoteza potwierdzona.**
- **Uczenie rozpoczyna się wraz z wejściem w interakcje z podmiotami rynku zagranicznego – hipoteza niepotwierdzona.**
- **Zwiększenie skali i zakresu umiędzynarodowienia sprzedaży przedsiębiorstwa sprzyja jego uczeniu się, a w ostatecznym rezultacie zwiększaniu produktywności.**
- **Zaangażowanie w działalność eksportową zachęca także do podejmowania wcześniej nieprowadzonej działalności innowacyjnej, chociażby poprzez uruchamianie szkoleń kadr.**

Co na to **empiria**? Mapa ustaleń i wyjaśnień empirycznych (5)

Badania Wojciechowskiego (2018, s. 216-217) doprowadziły do potwierdzenia następujących hipotez:

- **Zależność między obecnością kapitału zagranicznego w formie ZIB a produktywnością w kraju goszczącym ma charakter relacji sprzężonej.**
- **Wzrost zaangażowania inwestorów zagranicznych w gospodarce (branży) kraju goszczącego wiąże się ze wzrostem produktywności w tej gospodarce (branży).**
- **Wraz ze wzrostem zaangażowania inwestorów zagranicznych w gospodarce kraju goszczącego efektywność gospodarowania zasobami rośnie coraz wolniej, a nawet może spadać.**
- **Akumulacja ZIB w gospodarce (branży) kraju goszczącego wiąże się z redukcją luki technologicznej.**
- **Wraz ze spadkiem luki produktywności rośnie implikowana obecnością ZIB efektywność gospodarowania zasobami w gospodarce (branży) kraju goszczącego.**
- **Pozytywne efekty dla produktywności występują w szczególności w tych branżach, gdzie dominują ZIB o charakterze wertykalnym.**
- **Wielkość luki technologicznej ma istotny wpływ na efektywność wykorzystania ZIB w procesie produkcyjnym w gospodarce (branży) kraju goszczącego.**

Co na to **empiria**? Mapa ustaleń i wyjaśnień empirycznych (6)

W badaniach Instytutu Gospodarki Światowej SGH stwierdzono:

- „Istnieje pozytywna zależność pomiędzy udziałem nakładów na prace badawczo-rozwojowe w nakładach na działalność innowacyjną a przychodami ze sprzedaży nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz że prowadzenie działalności innowacyjnej w formie prac badawczo-rozwojowych wpływa na udział przychodów ze sprzedaży nowych lub istotnie ulepszonych produktów” (Mackiewicz, 2017, s. 178).
- Pod względem kształtowania się wskaźników internacjonalizacji NSI Polska pozostaje w tyle za większością państw członkowskich UE, w tym także tych z Europy Środkowo-Wschodniej. Polski system innowacji trudno uznać za otwarty na współpracę z partnerami zagranicznymi, co więcej, w okresie 2010–2015 nie zaobserwowano zasadniczych zmian w tym zakresie” (Weresa, 2017, s. 213).
- Utrzymujące się znaczenie przewagi kosztowej w strategiach konkurowania przedsiębiorstw dzięki innowacjom procesowym mimo dążenia do zwiększenia roli przewagi z tytułu dyferencjacji w efekcie innowacji produktowych i marketingowych. W szczególności odnotowano także niewielki wpływ innowacji produktowo-marketingowych na intensywność eksportu (Gołębiowski, Lewandowska 2017, s. 247).

Co na to **polityka gospodarcza?**

Mapa rekomendacji dla polityki gospodarczej (1)

Podsumowanie zaleceń wynikających ze zrelacjonowanych badań empirycznych:

- **Poprawa struktury kapitału ludzkiego zgodnie z potrzebami rozwoju gospodarczego, co zwiększy między innymi efektywność uczenia się producentów krajowych od reszty świata (Majewska-Bator).**
- **Wskazanie na uzasadnienie rozwijania handlu przede wszystkim z partnerami z krajów na wyższym poziomie rozwoju technologicznego. Sprzyja ono bowiem zwiększeniu stopnia technicyzacji struktury produkcji gospodarki w drodze konkurencyjnego pchnięcia indukowanego przez handel międzynarodowy (Majewska-Bator).**
- **Zasadność inwestycji w infrastrukturę, kapitał ludzki oraz nowe technologie, a także systematyczne usuwanie barier absorpcji wiedzy (Majewska-Bator).**
- **Państwo powinno wspierać wybrane rodzaje aktywności zwiększające możliwości absorpcyjne przedsiębiorstw: edukację, badania na potrzeby produkcji, współpracę z technologicznie zaawansowanymi firmami zagranicznymi i zapleczem naukowym oraz być może w przypadku firm małych, inwestycje w badania i rozwój na potrzeby produkcji (Jakubiak).**

Co na to **polityka gospodarcza**?

Mapa rekomendacji dla polityki gospodarczej (2)

Podsumowanie zaleceń wynikających ze zrelacjonowanych badań empirycznych (c. d.):

- **Kraje Europy Środkowo-Wschodniej poprzez tworzenie sprzyjających warunków rozwoju technologicznego za sprawą dużych wydatków na badania i rozwój, kształtowanie infrastruktury formalno-prawnej i odpowiedniej polityki państwa jednocześnie mogą sprzyjać uwarunkowaniom mikro- i makrogospodarczym pozwalającym na podnoszenie innowacyjności w długim okresie (Ciborowski).**
- **Stymulowanie przedsiębiorstw do podejmowania i rozszerzania działalności eksportowej, wchodzenia na nowe rynki itp., gdyż tego rodzaju działania mogą przyczynić się do zwiększenia innowacyjności tych podmiotów, a w konsekwencji produktywności i konkurencyjności. Środki polityki gospodarczej służące stymulowaniu eksportu mogą równolegle prowadzić do uruchomienia i rozwijania potencjału innowacyjnego – pobudzania i intensyfikacji działalności innowacyjnej oraz wprowadzania nowych rozwiązań technologicznych. Troską polityki gospodarczej powinno być ponadto doprowadzenie do zwiększenia przenikania efektów uczenia się do nieeksporterów (Mińska-Struzik).**

Co na to **polityka gospodarcza?**

Mapa rekomendacji dla polityki gospodarczej (3)

Podsumowanie zaleceń wynikających ze zrelacjonowanych badań empirycznych (c. d.):

- **Przedmiotem uwagi polityki gospodarczej winna być troska o poprawianie zdolności absorpcyjnych gospodarki. Są one bowiem równoznaczne z możliwością uzyskiwania potencjalnych korzyści wynikających z tytułu obecności kapitału zagranicznego poprzez m. in. dostosowania infrastrukturalne oraz opłacalne z punktu widzenia kraju goszczącego zachęty dla inwestorów (zarówno w branżach zapóźnionych, jak i generujących wysoką wartość dodaną) (Wojciechowski).**

Co na to **polityka gospodarcza?**

Mapa rekomendacji dla polityki gospodarczej

**Milton Friedman, „From Galbraith to Economic Freedom”
Institute of Economic Affairs, London 1977, s. 41-42.**

„Nic nie tworzy tak wielu miejsc pracy dla ekonomistów, co kontrola i interwencja ze strony państwa. Dlatego wszystkich ekonomistów cechuje schizofrenia: ich dyscyplina naukowa wywodząca się od Smitha każe im faworyzować rynek; ich własny interes każe im faworyzować interwencję.

W efekcie znaczna część środowiska ekonomistów była zmuszona godzić te dwie przeciwstawne siły przez faworyzowanie rynku w ogólności i przeciwstawianie się mu w poszczególnych przypadkach”.

Co na to **polityka gospodarcza?**

Mapa rekomendacji dla polityki gospodarczej (4)

Źródła inspiracji (w sensie pozytywnym oraz w sensie negatywnym):

- Na temat krytyki podejścia neoliberalnego napisano już tak dużo, że w tym miejscu wątek ten nie będzie szerzej rozwijany
- **Polityka gospodarcza powinna być osadzona w ekonomii post-Kalecki i post-Keynes (Osiatyński)**
- **Nowy pragmatyzm (Kołodko)**
- *New Global Governance* (NGG) (Serra, Stiglitz ed.)
- *New industrial policy* – założenie możliwości pokonania słabości tradycyjnej polityki przemysłowej poprzez strategiczną koordynację działań państwa i firm (Rodrik)
- **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (Morawiecki)**
- **Nowy nacjonalizm (Koźmiński)**
- *Lin (market failures, facilitating state) versus Zhang (policy failures, limits of human cognition, incentives)*

Co na to **polityka gospodarcza?**

Mapa rekomendacji dla polityki gospodarczej (4)

Próba sformułowania rekomendacji dla polityki gospodarczej, sprzyjającej wykorzystaniu związków pomiędzy współpracą gospodarczą z zagranicą a innowacyjnością, produktywnością i konkurencyjnością dla rozwoju gospodarczego (1):

- Niewskazane jakiegokolwiek eksperymenty z naruszeniem równowagi w makroekonomicznej polityce gospodarczej czy próby zdecydowanych ingerencji rządu w cechy strukturalne gospodarki.**
- Potrzebna pragmatyczna polityka gospodarcza jednocześnie przywiązująca dużą wagę do równowag makroekonomicznych, zwiększająca poziom dojrzałości niedoskonałych jeszcze instytucji gospodarki rynkowej, poprawiająca funkcjonowanie rynku pracy, stwarzająca silne podstawy traktatowe oraz informacyjne dla ekspansji zagranicznej polskich przedsiębiorstw, a także zmierzająca do złagodzenia negatywnych efektów zachodzących procesów demograficznych.**

Co na to **polityka gospodarcza?**

Mapa rekomendacji dla polityki gospodarczej (5)

Próba sformułowania rekomendacji dla polityki gospodarczej, sprzyjającej wykorzystaniu związków pomiędzy współpracą gospodarczą z zagranicą a innowacyjnością, produktywnością i konkurencyjnością dla rozwoju gospodarczego (2):

- Budowanie instytucji niezbędnych do działania rynku.
- Państwo jest odpowiedzialne za działania w sferze infrastruktury.
- Państwo powinno zapewniać odpowiednią podaż dóbr publicznych.
- Szczególnie ważne są działania państwa w sferze zwiększenia zdolności gospodarki do absorpcji wszelkich rodzajów innowacji, nie tylko technicznych. Rola systemu edukacji jest tutaj oczywista.
- Przykłady konkretnych obszarów ingerencji państwa – rozwijanie skłonności do oszczędzania, wspieranie przedsiębiorczości, popieranie konkurencji, zapewnienie prostego systemu opodatkowania, przeciwdziałanie zatorom płatniczym, troska o bezpieczeństwo obrotu gospodarczego, budowanie i wspieranie systemu informacji gospodarczej, sprzyjanie oszczędności energii oraz ochrona własności intelektualnej.

Co na to **polityka gospodarcza?**

Mapa rekomendacji dla polityki gospodarczej (6)

Próba sformułowania rekomendacji dla polityki gospodarczej, sprzyjającej wykorzystaniu związków pomiędzy współpracą gospodarczą z zagranicą a innowacyjnością, produktywnością i konkurencyjnością dla rozwoju gospodarczego (3):

- Najlepszą podstawę budowania konkurencyjności stanowi swoboda prowadzenia działalności gospodarczej, sprzyjająca istnieniu klimatu przedsiębiorczości i innowacyjności, a także występowanie warunków sprzyjających bogaceniu się. Tymczasem pozycja Polski w międzynarodowych rankingach wolności gospodarczej nie jest dobra. Gdyby była lepsza, Polska przyciągnęłaby więcej inwestorów zagranicznych, bez udziału których przy ograniczonych środkach krajowych trudno będzie o znaczący awans gospodarczy i cywilizacyjny.
- Wyższy poziom wolności gospodarczej pozwoliłby na wykorzystanie uśpionych pokładów przedsiębiorczości Polaków. Uruchomienie zakumulowanych oszczędności i urzeczywistnienie drzemiących w głowach Polaków pomysłów biznesowych wydaje się być ważną potencjalną dźwignią poprawy konkurencyjności.

Co na to **polityka gospodarcza?**

Mapa rekomendacji dla polityki gospodarczej (7)

Rekomendacje dla polityki gospodarczej, sprzyjającej wykorzystaniu związków pomiędzy współpracą gospodarczą z zagranicą a innowacyjnością, produktywnością i konkurencyjnością dla rozwoju gospodarczego (4):

- **Gomułka:**
  - mechanizmy zmian technologicznych w krajach najbardziej rozwiniętych, tworzących globalny *Technology Frontier Area* (TFA), są całkiem inne niż w krajach poza TFA, w tym także w tzw. krajach doganiających (*emerging economies*). Stylizowane fakty dotyczące wzrostu gospodarczego tych dwóch grup krajów okazują się całkiem różne; na tyle różne, że do ich wyjaśnienia potrzebne są dwie różne teorie
  - innowacyjność kreatywna a innowacyjność imitacyjna – ważne rozróżnienie
- **Winiecki – ŚWIATŁOWODY I KALESONY (WPROST, 23 WRZEŚNIA 2001) –** wysokość nakładów na B+R a poziom rozwoju gospodarczego, branże/sektory preferowane przez politykę gospodarczą a sukces konkurencyjny
- **Horyzont 2020 – Strategia „Europa 2020” –** instrumenty oddolnego wspierania innowacji (*bottom-up industry driven approach*) – trochę optymizmu? ale **Friedman!!!**

DZIĘKUJĘ

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

